

Zseti

HIRADÓ

HRUSCSOV:

Tiszta szívből örülünk,
hogy testvéri módon
mint legmeghittebb barátainkat
fogadjuk önöket,
kedves magyar elvtársak

VII. ÉVFOLYAM, 29. SZÁM

ÁRA: 1,50 Ft

1963. JÚLIUS 19.

Moszkva népe forró szeretettel köszöntötte a magyar párt- és kormányküldöttséget

A szovjet és a magyar nép barátsága, testvérisége, egysége erős és megbonthatatlan

Közös eszmékkel közös célokért

A szovjet főváros Kijevi pályaudvarán a magyar párt- és kormányküldöttség különvontából kilépő Kádár Jánost, Nyikita Hruscov öleléssel, csókkal fogadta: mint testvér, mint a jó barát, mint a jó barátját.

Amikor szovjet földre érkezett a magyar párt- és kormányküldöttség, Kádár János emlékeztetett arra, hogy a szovjet nép és a magyar nép legöntudatosabb fiait sok évtizedes közös harc kötelei fűzik össze. „A Szovjetunióba érkezve, mi mindenkori legközelebbi barátunkhoz, legközelebbi szövetségeseinkhöz jövőnk látogatába, így van ez most is” — mondotta Kádár János.

Amikor a magyar nép küldöttei legközelebbi barátjukhoz, legközelebbi szövetségeseikhez látogatnak el, az a cél vezeti őket, hogy még jobban elmélyítsék ezt a kipróbált barátságot, még jobban megszilárdítsák szövetségüket. Ez a baráti szövetség a szocializmus és a béke ügyének előremozdítója volt, hozzájárult a szocialista világrendszer országainak megerősödéséhez, a világ kommunista és munkáspártjainak fejlődéséhez, a béke megvédéséhez. A két népet több évtizedes internacionalista szolidaritás fűzi össze, sok-sok ezernyi magyar harcolt a vöröskatonák soraiban a nagy szocialista forradalom győzelméért, amelynek dicsőséges hadserege két és fél évtizeddel később megnyitotta a magyar szabadság korszakát. A magyar nép legjobbjai a Nagy Októberben Magyarország tavaszát is látták, a Magyar Tanácsköztársaság proletárlátásának harca elválaszthatatlanul egybeforrt a szovjethatalom hősi küzdelmével.

Az akkor elvetett mag erős hajtást nevelt. Ma, amikor a szovjet nép a kommunizmus építésén, a mi népünk pedig a szocialista társadalom teljes felépítésén dolgozik, büszke örömmel tekinthetjük végig az azóta megtett utat: a szabadság hazája, az épülő kommunizmus hazája lett az ország, amely hajdan írástudatlan muzsikok nyomorának volt tanúja, s most az eget ostomára küldi úrhajósait, amint a mi országunk a hárommillió koldus országából az önmagának dolgozó, saját jövőjét építő nép szabad hazája lett.

Az élet bármely területére pillantunk, az eredmények az ipari forradalom, az agrárforradalom, a kulturális forradalom nagy sikereiről, felemelkedésről, virágzásról beszélnek. Ebben a felemelkedésben nemcsak népeink felszabadult alkotó energiájának van döntő szerepe, hanem annak az együttműködésnek is, amely kapcsolatunkat elsősorban jellemzi.

A Kölcsonos Gazdasági Segítség Tanácsának keretében például a magyar—szovjet alumíniumegyezménynek köszönhetjük, hogy gyorsan feltárhatjuk és kihasználhatjuk jelenlő nyersanyagkincsünket, a bauxitot; de a többi példa, így a Barátság olajvezeték megépítése, országaink villamosenergia hálózatának összekapcsolása is bizonyítja, hogy gazdasági kapcsolatunk kölcsönösen előnyös, s mindkét ország javára fejlődnek. De ha sorra vesszük a szocializmus építésének, a nemzetközi munkásmozgalom lényeges kérdéseinek, a nemzetközi politika alakulásának problémáit, ugyanerre a megbonthatatlan, baráti együttműködésre találunk példát, a Szovjetunió Kommunista Pártját és a Magyar Szocialista Munkáspártot, a két kormányt és a két népet korunk minden lényeges, elvi és gyakorlati kérdésében azonos megítélés vezeti. Ezért mondhatta Kádár János Moszkvában, a megérkezés percében: „Szilárdan együtt haladunk. Országaink viszonya felhőtlen, népeink barátsága, testvérisége, egysége erős és megbonthatatlan”.

A magyar nép, amikor eredményes munkát kíván küldötteinek, biztos abban, hogy ez a látogatás és tanácskozás hozzájárul egyetemes és összeforrottságunk további szilárdulásához. Még vagyunk győződve róla, hogy a jövőben e látogatás eredményeként még sikeresebben harcolunk majd, együtt és vállalva, a tartós béke biztosításáért, a világ-háború veszedelmének elhárításáért, a szocializmus és a kommunizmus győzelméért.

Népünk hivatalos küldöttsége érkezett a szovjet fővárosba. Az őszinte szeretet és öröm azonban, amellyel Magyarország küldötteit várták, a látogatás protokolláris jellegét már a csapi vasútállomáson megszüntette és az igaz barátok bensőséges találkozásává változtatta.

Sok százan állodogáltak a pályaudvaron, hogy köszöntsék Kádár Jánost és a küldöttség többi tagja személyében a magyar népet. Lvov és Kijev állomása egyben a rokonszenv elmélyülésének állomása is volt, míg végül Moszkvában a Kijevi pályaudvar előtti hatalmas tér a magyar—szovjet barátság lenyűgöző megnyilvánulásának színterévé vált. A lány délelőtti verőfényben csillogtak a díszszáznak a Himnusz hangjaira tisztelő fegyverei, lobogtak a vörös és piros-fehér-zöld zászlók, magasra emelkedtek a két nép barátságát magyarul és oroszul hirdető táblák.

Hat évvel ezelőtt, 1957-ben járt utóljára ilyen jellegű magyar párt- és kormánydelegáció a Szovjetunióba és ez alatt a hat esztendő alatt sok minden történt a két ország,

mind külpolitikai szempontból nagy jelentőséget tulajdonítanak. A második tényező, ami a két nép barátságát az utóbbi években tovább mélyítette: Magyarország nemzetközi helyzetének jelentős megszilárdulása. Nemcsak a szovjet főváros politikai körei, de az utca embere is azon a véleményen van, hogy a magyar eredmények fontos hozzájárulást jelentenek a békés együttélés politikájának győzelméhez, előmozdítják a nemzetközi légkör tisztulását, növelik a szocializmus vonzerejét.

Kormányküldöttségünk látogatása ünneplés és igen jelentős állomás a magyar—szovjet barátság történetében, amely a polgárháború csatáiban született, majd hazánk felszabadításához egész társadalmi és államrendünk forradalmi átalakításához vezetett. A látogatás egyben kifejezi azt is, hogy a két nép viszonya a közös és együttes eredmények alapján új, magasabb szintre emelkedett, amelyen már szétéphetetlenül összeforrtak személyes élmények, országos érdekek, gazdasági tervek és nagy nemzetközi célok.

Hruscov üdvözlő beszéde

A vonatból kilépő Kádár Jánost Nyikita Hruscov öleléssel, csókkal fogadta. Utőrök virággal kedveskedtek a küldöttség tagjainak.

A kijevi pályaudvar tágas csarnokában, az állomás előtti téren és a környező utcákban özsesereglett sok ezer dolgozó percekig tartó üdvözléssel és tapsal fogadta a küldöttség tagjait, akik a szovjet vezetők kíséretében a pályaudvar előtti terere léptek.

A felsorakozott gárdalövész-haditengerész és repülő díszalakulat parancsnoka jelentést tett Kádár Jánosnak, majd a zenekar eljátszotta a Magyar Népköztársaság és a Szovjetunió Himnuszát.

Ezután Kádár János és Nyikita Hruscov a mikrofonhoz lépett. Hruscov a következő beszéddel

üdvözlölte a magyar párt- és kormányküldöttséget.

— Ma fogadjuk a testvéri magyar nép küldötteit: a Magyar Népköztársaság párt- és kormányküldöttségét, amely baráti látogatásra országunkba érkezett.

— A Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének és a Szovjetunió Minisztertanácsának nevében, az egész szovjet nép nevében szívélyesen üdvözlöm hazánk fővárosában, Moszkvában a magyar párt- és kormányküldöttség vezetőjét, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkárát, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökét, nagy barátunkat, Kádár Jánost elvtársat és a küldöttség tisztelt tagjait.

— A szovjet emberek mindig kedves vendégként fogadják jó barátait. Tiszta szívből örülünk, hogy testvéri módon, mint legmeghittebb barátainkat fogadjuk önöket, kedves magyar elvtársak.

A nagy eredmények időszaka

— Nem sok idő, alig hat év telt el a magyar párt- és kormányküldöttség legutóbbi látogatása óta. De e rövid idő alatt a Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság kimagasló sikereket ért el az előtük álló magas szocialista feladatok megoldásában. Országaink népei számára ez az időszak az önfeláldozó munka és a nagy eredmények időszaka volt

a szocializmus és a kommunizmus teljes diadalához vezető úton.

A Szovjetunió dolgozói mélyeséggel megelégedéssel értesülnek magyar testvéreik nagyszerű tetteiről és velük együtt örülnek nagy győzelmeknek.

A mi hazánk már a kommunizmus határához érkezett, előttünk még lelkesítőbb perspektíva áll. Mindez az öröm és a lelkesedés érzésével tölti el a szovjet emberek szívét, új energiát és alkotó aktivitást vált ki.

Önök, kedves barátaink a szovjet földön tartózkodva saját szemükkel láthatják majd, milyen lelkesedéssel dolgozik a mi népünk, amely a kommunizmus építésének pártunk XXII. kongresszusa által elfogadott történelmi programját váltja valóra.

Örömmel mutatjuk meg önöknek országunk minden gazdagságát, beszélünk dolgainkról, jövőbeni terveinkről.

— Azok a találkozások és beszélgetések, amelyeket a látogatások idején az SZKP és a szovjet kormány vezetőivel, a szovjet munkásokkal, kolhozparasztokkal, az értelmiség képviselőivel folytatnak majd, szívélyes barátok találkozásai és beszélgetései lesznek.

Megbonthatatlan barátság

— A szovjet és a magyar nép barátsága, amely a közös ellenség ellen vívott forradalmi harc tüzeiben született, évről évre erősödik és fejlődik. Jelenlegi látogatásuk e megbonthatatlan barátság új tanúbizonysága lesz és elő fogja mozdítani annak további megszilárdítását népeink javára, a nagy szocialista közösség országainak további összefogása, a világbékeért vívott harc, nagyszerű jövőnk, a szocializmus és a kommunizmus felépítése javára.

— Éljen a megbonthatatlan szovjet—magyar barátság! Még egyszer üdvözlöm önöket, kedves vendégeink szovjet földön!

Magyar párt- és kormányküldöttség utazott Moszkvába. Képünkön N. Sz. Hruscov és Kádár János üdvözlő a küldöttségünk fogadására összesereglett moszkvai dolgozókat.

(Folytatás a 4. oldalon)

Munkahely a börtönben

Fürgén fut az anyag a gép-asztalon. Az ablakon át beszökő napsugár megvilágítja a gép fölé hajoló asszonyokat. Munkájuk nemcsak az idő gyorsabb haladását, de újra kezdődő életük segítését is jelentheti. Mert mindenkinek vannak elképzelései a jövőről, vannak terveik. A börtöni munkahely ezeknek a terveknek az elérhetőségét is jelentheti. Mind a varrodában, mind a szabá-
szatban izgalommal várják: mennyi lesz a kereset?

A börtöni munkahely nagyon sokat jelenthet annak, aki azt komolyan veszi. Napjainak tartalma van, nem céltalanul, a nemdolgozó-zárkán tölti az idejét. Keresetéből családjának küldhet, és milyen jól jön az elárult családnak — ahonnan hiányzik az édesanya — még az a segítség is, amit innen, a börtönből kapnak. Talán éppen egy kabátka kellene vagy iskolai felszerelés. Ilyenkor mintha az édesanya ott lenne velük, úgy érzik. Az anyát pedig örömmel töltheti el a gondolat... „Most jóvátettem egy keveset abból, amit ellenük vétettem.”

Mert sok jóvátenni valónk van hozzátartozóinkkal szemben és önmagunkkal szemben is. S nem ígéretekkel, szavakkal, az életünkkel kell azt bizonyítani: tudjuk, mi a kötelességünk. Becsületes élettel. Aki könnyen kimondja azt, hogy nem dolgozom, nem számít, ha egy fillérem sem lesz, csak kint legyek, az nem gondol komolyan az életre. Pénzt lehet szerezni, igaz, de nem mindegy, hogyan szerezzük, milyen pénz az.

Felelőtlen ember, aki csak akkor kezd el gondolkodni, mikor már kint van a kapun. Dolgozni mindenkinek módjában van, ha komolyan akar, és meg kell becsülni ezt a lehetőséget. Itt bent kell arra gondolnunk már, hogyan lesz, ha hazamegyünk. Készülnünk kell rá, hiszen újra kell kezdenünk mindent, ha másokká akarunk lenni, ha nem akarunk többé szegyenkezni családjunk és önmagunk előtt, s ha nem akarjuk azt, hogy gyermekeinknek, hozzátartozóinknak szégyellniük kelljen minket.

A kollektív életet is jelenti a munkahely. Ahol jó kollektíva alakul ki, ott nincs is baj a termeléssel. De sajnos vannak még közöttünk olyan „jó” munkások, akiknek fejébe száll, hogy ő jó munkás. Aki azt képzelik, hogy körülöttük forog az üzem, és ha ők nem lennének, megállna a munka. Mindent elkövetnek, hogy az ő „jó” munkásságukat észrevegyék, főleg, ha ott vannak a vezetők. Irgalmatlanul keresztülgázolnak másikat, és ahelyett, hogy segítenék, felhívják a figyelmet a másik gyengébb munkásra, ezzel is kihangsúlyozva, hogy ők milyen ügyesek, szorgalmasak. Nincs mindenkinek egyforma képessége, és aki gyengébb, nem elnyomni kell azt azért, hogy saját érdemeinkre felhívjuk a figyelmet, hanem segíteni neki. Így fog kialakulni igazi kollektív élet.

A munkahely a börtönben segítség azoknak, akik komolyan gondolkoznak, akik a becsületes életre készülnek. Az ilyen embernek örömet jelent a munkája, és a gépek zúgásából kihallja az élet ritmusát. Az előtte felhalmozódó, elkészült munkadarabok mögött gyermeke, családja mosolygó arca néz felé, és boldogan várja a holnapot, amely hazaviszi hozzájuk.

Mihályfi Klára elítelt
Kalocsa

JÓL MONDJA A BRIGÁDVEZETŐ:

„Rajtunk múlik, hogyan vélekednek az asztalosok munkájáról”

Fábián István elítelt mindig szorgalmasan dolgozott, a Sátoraljaújhegyi Országos Börtön asztalosműhelyében. Lelkiismeretes munkájával azt igyekezett bizonyítani: nem a csavargás, a munkakerülés, a léha élet utáni vágy volt az indítéka a bűncselekmények elkövetésének — sokkal inkább emberi gyengeségében keresendő az ok, abban, hogy nem volt akaraterje nemet mondani a „kritikus pillanatban”. Itteni szorgalmát bizonyítja az is, hogy Szopkó Gyula távozása után őt bízták meg a brigádvezetői teendők ellátásával. Amikor ezt közölték vele, Fábián úgy érezte: a jövőben még többet kell nyújtania mind a szakmában, mind pedig a körleten. Tudta, hogy a brigádvezetőnek nemcsak a gyalupad mellett, másutt is példásan kell viselkednie ahhoz, hogy a szavának hitele legyen, hogy erkölcsi alapja legyen a precíz, szorgalmas munka, a rend megköveteléséhez.

Mi az oka a lemaradásnak

Maholnap negyvenéves lesz. Talán fél éve van még hátra az öt esztendőből.

— Ha feltételest kapna...?

— Nekem már nem adhatnak — mondta Fábián —, visszaeső vagyok. Régóta tudom, hogy nem kaphatok feltételest, ettől függetlenül mindig igyekeztem legjobb tudásom szerint dolgozni.

— Öt év alatt sok tapasztalatot szerzett a börtönben...?

— Sok olyan elítélttel beszélgettem, aki azt mondta: „Fontos, hogy ne álljon meg az idő.” Akad ilyen az asztalosok között is.

— Miattuk van a mostani lemaradás?

— Elsősorban. Ha az asztalosműhely valamennyi elítélte tisztességesen dolgozna, sokkal előbb tartanánk a munkával. A lemaradás, persze, csak a jobb érzésű embereket bántja, azokat, akik tudják a kötelességüket anélkül is, hogy a brigádvezető figyelmébe kerüljenek. Az ilyen emberek, szerintem, szabadulásuk után is megállják a helyüket, becsületos munkáikat lesznek annak a közösségnek, ahová kerülnek.

— Sokan azt mondják — ilyen tapasztalatom is van —, majd a szabadulás után mutatom meg, mit ér az én munkám, hogy tudok nagyon szorgalmasan dolgozni... Miért kell ezzel várni a szabadulás utánig? — kérdelem tőlük. Volt már alkalmam — mert az ilyenek általában visszajönnek — megkérdezni tőlük később is: nos, hát, mi lett, mégsem sikerült megmutatni, hogy tisztességesen is tud dolgozni? De

ami ennél is szomorúbb: szegényeztetnek a legparányibb jelét sem tapasztaljuk náluk. De hadd említsek néhány konkrét példát is az asztalosüzemből azzal kapcsolatban, hogy milyen helytelenül gondolkodnak emberek, még hozzá családos apák.

— Tudomásom szerint Válik József elítelt felesége arról panaszkodott, hogy a két gyermekkel nehéz körülmények között élnek. Arra számítottunk, hogy a levél után Válik megembereli magát, s az eddiginél rendesebben dolgozik, hogy még magasabb fizetést kapjon. Ilyen helyzetben az a néhány forint is sokat számítana, amit a férj a börtönből küldhet. Nem szaporítom a szót: Válik napi keresetét inkább csökkenti kellett, mintsem emelheték volna... Azt mondta: dolgozzék többet a felesége, ha olyan nehezen vannak otthon... Ezzel mindent elárult magáról, azt elsősorban, hogy nem szereti a családját, a legelemibb emberi kötelességét sem teljesíti a feleségével, a gyermekeivel szemben. Nem akarja többre értékelni saját magát sem a jelenleginél. Ennek az embernek önmaga előtt sem lehet becsülete. Ez pedig nagy baj.

Többre is képesek lennének

— Akkor mondom véleményt valakiről — folytatta a brigádvezető —, amikor alaposabban megismertem az illetőt. Elég sok időt töltöttem már az asztalosműhelyben ahhoz, hogy tudjam, mire, miben számíthatok. Legszívesebben

Dankó Lászlóra és Eses Róbertre is azt mondanám: rendes, szorgalmas elítéltek. Nem én tehetek róla, hogy az asztalosműhelyben éppen az ellenkezőjét állítják rólok. A műhelyben az határozta meg, mennyit ér az ember, ahogyan dolgozik, figyelembe véve, persze, a fizikai adottságokat, a szakmai rátermettséget. Dankó is, Eses is, többre lenne képes. Nem azt nyújtják, amit joggal elvárhatnánk tőlük. Eses fel sem akarta venni a munkát.

— Mindig azt mondom: azon kell igyekezniük az elítélteknek már a börtönben, hogy mielőbb különbeke legyünk annál, amilyenek most vagyunk. Nem igaz, hogy képtelenek lennének ezt elérni. Akarni kell. Lesüllyedni mindig könnyebb, mint később a mocsárból kijutni, de a mélységből is van kivezető út. S mindig az adott körülmények között kell megtalálni ezt az utat. A szabad élet asztalosműhelyeiben sem dolgoznak jobb körülmények között az emberek, kivéve a mozgási lehetőségeket. Mi viszont elítéltek vagyunk, vétettünk a társadalom törvényei ellen, ennek természetesen következménye, hogy a bűnért bünhödnünk kell.

Több évi tapasztalat

— Nem hiszem, hogy volna olyan elítelt Sátoraljaújhegyen, de más börtönben sincs —, akinek a szabadulása után ne adtak volna lehetőséget ahhoz, hogy tisztességes keresetéből becsületesen éljen. Aki nem „tudott” elhelyezkedni — az nem is akart. A saját példámot említem, nyomban hozzátéve, mások még szerencsésebbek voltak: a dekorációs vállalatnál még jobb munkahelyre mehettek, ahol később felelős beosztást adtak, pedig tudták, hogy már jártam börtönben. Másodszor vagyok bent, de nem félek attól, hogy a szabadulásom után kenyer nélkül maradok. Dolgozni akarok, és dolgozni fogok. És attól sem tartok, hogy szokatlan vagy nehéz lesz a munka. Nincs kiesésem, nem puhultam el, sőt, mintha nagyobb ambíciót éreznék magamban. Sokkal tartozom a családomnak is...

Több év tapasztalata diktálta e sorokat a nevelői szobában, ahol sokáig beszélgetünk Fábián elítélttel. Ez esetben olyan emberrel találkoztunk, aki nemcsak maga, de mások problémáival is törődik a börtönben. A jó példáról kevesebbet beszélt, mert úgy érzi: A szorgalmasak, ahogyan a börtönben, úgy a szabad életben is tudják majd, mit kell tenniük, hogy visszatérjenek a családjukhoz, hogy élvezhessék a becsületos munkásemberek bizalmát, azaz, hogy maguk is közelebb kerüljenek majd. Segítő szándékkal szólt a hibákról is, mint ahogyan eddig sem rejtette véka alá a véleményét, ha az asztalosműhelyben lassabban haladt a munka.

A szakma és a munka szeretete

Nemcsak a munkát, az asztalos szakmát is igyekszik megszerettetni elítéltsáival. Gyakran hallják tőle a műhelyben: az embernek szeretnie is kell azt, amit csinál, hiszen alkotó munkát végez. Érezni kell, hogy egy-egy jól sikerült bútordarabban az ő tudása, szorgalma is benne van, s ha hibátlan az áru, az egész műhely ügyességét dicséri. De mikor lesz hibátlan? Akkor, ha mindenki, aki a műhelyhez tartozik, tudása legyűjtve, dolgozik.

— Rajtunk múlik — tette hozzá Fábián elítelt —, hogy a jövőben dicséretből avagy dorgálásból kapunk-e többet. Én mindenesetre azt szeretném, ha a közeljövőben már elismeréssel nyilatkoznának az asztalosok munkájáról.

Ők is kitesznek magukért...

Július első napjai, habár a kombájnok még Allampusztán dolgoztak, az aratás előkészítésével teltek Pálhalmán is. Nem az aratók kiválogatása, az aratópárok összeállítása jelezte, hogy ebben a céggazdaságban is küszöbön a legnagyobb nyári munka, hanem a gabonaszérik rendbehozása, a magtárak gondos tisztogatása stb. Kézi kaszára itt sem terveztek már egyetlen hold árpa vagy búza learatását sem: a tizenhárom kombájncsatorba állítása elegendőnek bizonyult ahhoz, hogy szemvesztés nélkül, gyorsan végezzék az aratással.

A nyári betakarítás azonban nem egyedül aratásból áll: a több ezer holdas gazdaság határában jócs-

a pergés, kombájncsatorba végig a felszedett sorokon. Balpataki Imre és Simon József elítéltek szorgoskodnak a gépóriás körül. Szorgalmasan dolgoznak, mégis nehezen győzik a munkát. Az első amolyan bejáratási nap volt, ma már teljes lehet a kapacitás kihasználása. A tegnapi hetven mázsa helyett százharminc akarnak „leengedni”.

— Jó dolog a kombájncsatorba közben Simon elítelt.

A kazalozók sem örülnek a tikkasztó hőségnek...

— Szerencsére, megszoktuk már a nagy nyári meleget — mondja a kazalmester, Iván elítelt.

— Ebédidő alatt, mint most is, azért szívesebben pihe-nünk a kazal árnyékában... Egyszer-másra érkeznek a

kán akad munka a szomszédos borsó- és lucerna-földeken is. Azt mondják a pálhalmiak: „szemvesztés” nélkül, időben szeretnénk végezni ezekkel a feladatokkal is. Hadd kerüljön jó időben kaszálba a második kaszálás, magtárba a borsó.

Olyan helyeken állunk meg közvetlen az aratás előtt, ahol az utóbbiak, a „takarmányosok” dolgoznak. Dicséretet érdemlő elítéltek szép számmal akadnak a lucerna- és a borsóföldeken is. Ropog a derék a sok hajlongástól, szinte a föld is izzik a nagy hőségben, a borsó szára valóságos porlik az ember kezében, ha jobban megszorítja, annyira száraz a déli órákban. Nehéz a munka, a borsószedők egyik csoportjánál mégis vidám a hangulat. Magyarózatként adásokat kezd sorolni a brigádvezető, Ferenczi elítelt.

— Mindennap emelkedett eddig a teljesítményünk. Tegnap százhuszonöt százalékkal mentünk be, ma már száznegyvenre számítottunk.

A tábla másik szélén tegnap óta már csépelik is a borsót. Hogy kisebb legyen

szekerek a közeli lucerna-földről. A kazalozók sűrűn kérdegetik a fogatosított: sok maradt-e még kint? Nem azért a kíváncsiság, mert ünnyük a munkát, hanem azért, hogy milyen magasra tervezhetik a kazalt, sakszerűen befejezhetik-e a megkezdett állapot. Egyelőre villázzák a lucernát, gépi segítséget akkor kapnak majd, ha magasabbra érnek. Ennél a munkánál is kimélni kell az embert. Ahogyan szaporodnak a korszerűbb mezőgazdasági gépek, úgy kell egyre kevesebbet izadni az embernek a nehéz paraszti munkában. Apró csomókból sokkal könnyebb a „földszintes” terelő hengerre villázni a borsót a kombájnnal, mint szekérről vagy kazalból tépni, az „álló”, füledt, poros levegőt sem szívják már annyiszor a kazalozók, mert őket is felváltja a gép. De így sorolhatnánk ezt akár napestig. A jelen pedig azt sejteti, hogy ez a fejlődés a mezőgazdaságban még nagyobb méreteket ölt a közeljövőben. S mindezt a nagyüzemi mezőgazdaság teszi lehetővé.

—acs—

Kommentár nélkül

Három előzetes letartóztatással beszélgettünk a Budapesti Megyei Börtönben. Valamennyien néhány hónappal ezelőtt szabadultak. Visszakérülésekről ezeket mondják:

VIZSNYICAI SÁNDOR: Elfogyott a pénzem, betörtém.

Március végén szabadultam a közkegyelmi rendelet alapján a baracskai munkahelyről. Négyszáz forinttal a zsebemben jöttem fel Budapestre. Korábbi „nézeteltérések” miatt nem mentem haza szüleimhez. Az első éjszakát a szórakozóhelyeken töltöttem. Másnap aztán felkerestem a Városligetben tanyázó régi barátaimat. Együtt örültünk a viszonzatlásnak.

Egész nap kártyáztunk. Amilyen szerencsém volt a közkegyelmi rendelet megjelenésével, olyan balszerencsém volt a kártyában. Vesztettem. Így ment ez a harmadik napig, amikor

elfogyott az utolsó fillérem is. Valahogy pénzhez kellett jutnom. Betörtém...

PECSI MÁRIA: nem követtem el bűncselekményt.

— En is a törvényerejű rendelet megjelenésének köszönhetem, hogy közveszélyes munkakerülésem miatt nem kellett letölteni teljes egészében börtönbüntetésemet. A szabadságnak nagyon örültem. Olyan isteni volt újra szórakozni, zenét hallgatni, táncolni, járni a várost. Akadt mindig partnerem, együtt mászkáltunk. Rövid idő után elfelejttem a börtönt, úgy éreztem magam, mint azelőtt. Később már kezdtem unni Budapestet, a Balatonra akartam menni, de közben le tartóztattak. Nem tudom miért, mert én nem követtem el bűncselekményt...

retette egész életemet. Szétzúzta családomat, elszakított feleségemtől, két gyermekemtől. Pedagógus voltam. Az ital azonban jellemem és akaratomat is elorvasztotta. Egyre mélyebbre süllyedtem. Csaltam, sikkasztottam, loptam, hogy ihaszak. Börtön börtönt követtem... Voltam alkohollal elvonó rendelésen is. Amíg betartottam az orvosi előírásokat, nem volt semmi baj. Kezdtém remélni, hogy talán még lesz ember belőlem. Újabb bűncselekményt követtem el. Amit felépítettem, ismét porrá zúztam. Szabadulásom után segédmunkásnak mentem. Nem tudtam megállni, hogy ne nyúljak a pohárért. Nem ismerem mértéket. Loptam. S újra itt vagyok...

Ugy gondoljuk, az elmondottakhoz felesleges kommentárt fűzni.

— Zimm —

Ünnepi gyűlés Ulánbátorban

Július 10-én Ulánbátorban, a Mongol Népköztársaság fennállásának 42. évfordulóján a mongol főváros dolgozó ünnepi gyűlést tartottak, s ezen Csendballal az élen megjelentek a párt és a kormány vezetői. Ünnepi beszédet Puncagnorov miniszterelnök-helyettes mondott. Meltatta az 1921. évi népi forradalom jelentőségét, és a mongol népi állam meggyengését és fejlődésének eredményeit.

Különösen hangsúlyozta a mongol-szovjet barátság fontosságát, s kijelentette: „A mongol nép úgy vágyik erre a barátságra, mint a szeme jénnyére.”

Rámutatott a Mongol Népköztársaság állandóan növekvő nemzetközi tekintélyére, a világbéke és a nemzetközi biztonság erősítésében betöltött szerepére. Kijelentette: a jelenlegi helyzet is megerősíti az 1957. és az 1960. évi SZKP XX. kongresszusa, moszkvai nyilatkozatok marxista megállapításainak, annak a tételnek vitathatatlan helyességét, hogy ma, amikor az erőviszonyok a béke és a szocializmus javára megváltoztak, a háború nem végetszérien elkerülhetetlen. Egy újabb pusztító háború megelőzésének egyik alapvető feltétele az általános és teljes leszerelés — jelentette ki, s befejezésül a szocializmus országainak testvéri kapcsolatairól szólt.

Szovjet jegyzék az iraki kormánynak

A kurdok elleni háború súlyos következményekkel járhat

Andrej Gromiko szovjet külügyminiszter átnyújtotta Pejszal Hajzarán iraki nagykövetnek azt a nyilatkozatot, amelyet a szovjet kormány inzert az iraki kormányhoz az Irak északi részében lezajlott eseményekkel kapcsolatban.

A szovjet kormány megállapítja: értesülése szerint „az iraki nép által elutasított CENTO gyarmattartó katonai tömb tagállamai és Észak-Irakban zajló eseményekbe való beavatkozás útjára léptek és eljutottak a katonai jellegű intézkedések megvalósításig”.

A szovjet kormány kijelenti, hogy az ország egész lakosságának csaknem egynegyedét kitevő békés kurd néppel való veres lezámolás „csak gyengítheti az iraki államot és kárt okoz Irak nemzetközi helyzetének, valamint lehetővé teszi a gyarmati rendszer erősödését, hogy felhasználják ezeket az eseményeket Irak függetlenségének aláadására, közel- és közép-keleti pozícióik megerősítésére”.

„A szovjet kormány szükségnek tartja nyomtatékosan hangsúlyozni, hogy az iraki kormány politikája, amely lehetővé teszi az imperialista erők beavatkozását a Közel- és Közép-Keleten, rendkívül súlyos következményeket vonhat maga után.”

Szeptember elsején működésbe lép a „forró drót”

Nyikolaj Pszurcev szovjet postaiügyi miniszter szerdán hivatalosan bejelentette, hogy szeptember elsején működésbe lép a Moszkva—Washington „forró drót”. Az összeköttetés éjjel-nappal biztosítva lesz a Moszkva—Helsinki—Stockholm—Koppenhága—London—Washington kábelben. A két végállomásra olyan berendezést szerelnek, amely biztosítja a Moszkvából Washingtonba közvetített adások orosz nyelvű és a Washingtonból Moszkvába közvetített adások angol nyelvű adását és vételét.

A két végállomás összeköttetésének zavartalan biztosítása végett a Moszkva—Tanger—Washington-vonalon állandóan működő rádióátvivő-vonalat létesítenek. A kábelösszeköttetés hibája esetén ezen a rádióátvivő-vonalon léphet érintkezésbe egymással a két ország kormánya.

A megállapodás értelmében mindkét kormány megteszi a szükséges intézkedéseket a folyamatos összeköttetés biztosítására, és gondoskodik róla, hogy haladéktalanul továbbítsák a másik kormány vezetőjéhez a másik ország kormányának vezetőjéről érkezett mindenfajta közleményt.

Hruscsov fogadta Spaakot

Angol lapok Hruscsov és Kennedy találkozásának lehetőségéről

Hruscsov, a Szovjet Miniszterelnök elnöke fogadta Spaak belga miniszterelnök-helyettesét és külügyminiszterét. Az őszinteség és kölcsönös megértés jegyében zajlott beszélgetésük.

A két államférfi hasznos eszmecsere folytatott időszaki nemzetközi problémákról.

A beszélgetés után Hruscsov ebédelni adott vendége tiszteletére.

Londonban élénk érdeklődéssel várják a Hruscsov—Spaak-megbeszélések eredményeit. A tanácskozások fő célja egybehangzó sajtóértesülések szerint annak megállapítása, vajon a szovjet miniszterelnök a két csoport közötti megemlékezői egyezmény elvlaszthatatlanul összeköti-e az atompróba-tilalmi egyezményrel. Igenlő esetben attól tartanak, hogy a franciák, mint a NATO tagjai, megvétőzhatják az egész elrendezést, mar csak azért is, hogy lekényeztessék a nyugatnémeteket, akik a megemlékezői egyezményt az Odera—Neisse-vonal elismerésének tartják.

Az Observer diplomáciai tudósítójának szerint a franciák azt gyanítják, hogy Spaak az amerikaiak biztatásával indult útjára.

A Sunday Telegraph washingtoni tudósítója jelenti: Washingtonban céloznak arra,

hogya a moszkvai megbeszélések ésszerűen, jól haladnak előre, akkor a legközelebbi lépés csúcs-

találkozó lesz Kennedy és Hruscsov között.

Macmillan még csak nem is emlegette ezzel kapcsolatban, ami az angol miniszterelnök tevékenységének süllyedését mutatja. Jól értesült amerikai újságírók szerint Kennedy már előkészíti a talajt a közvetlen tárgyalásra Hruscsov-

val, és esetleg az Egyesült Államok elnökének első szovjet-unióbeli látogatására. Kennedy utasította Harrimant, hogy ha az atompróba-tilalmi egyezmény tekintetében frontáttörést ér el, akkor tegyen haladéktalanul további lépéseket. Itt jöhet szóba a Kennedy—Hruscsov találkozó.

A görög királyi pár Londonban

Viharos tiltakozás

a zsarnokság képviselőinek látogatása ellen

Hajnahasadtával a következő szövegű feliratok jelentek meg London azon utcáinak házfalain, amelyeken a görög királyi pár végighalad majd: „Le a görög zsarnoksággal!”, „Le a görög hivatalos látogatással!”

„Szabadság a politikai foglyoknak!” — „Szabadság Görögországnak!” A rendőrség le tartóztatott két férfit, akinél festéket és ecseteket találtak, a közmunkahivatal emberei pedig lázas sietséggel festették át a feliratokat.

Kora reggel körülbelül hater az egyenruhás rendőr, 1500 polgári ruhás titkosrendőr és a Scotland Yard politikai osztályának 150 tisztje és altisztje szállta meg London különböző negyedét,

amelyeket a Daily Mail szerint „rendőrállammá” változtattak a görög királyi pár látogatása idejére.

A királyi vendégeket, akik kedd reggel megérkeztek a gatwicki repülőtérre, léptenyomon fegyveres titkosrendőrök gyűrűje fogja körül. A Százak Bizottsága és a „Mentsük meg Görögországot”-mozgalom közös nyilatkozatban kijelenti: „Nyomon követjük a királyi párt mindenütt, ahol nyilvánosan megjelenik.”

Bertrand Russell, a híres filozófus kijelentette, hogy részt vesz a zsarnokság elleni tüntetésben. Erzsébet királynő magántitkára levélben értesítette Russellt, hogy átnyújthatja tiltakozó levelét.

Sikeresen befejezték az újabb szovjet csendes-óceáni rakétakísérleteket

Ez év júniusában és júliusában sikeres kísérleteket végeztek a Szovjetunióban kozmikus objektumok továbbítására alkalmas rakéták tökéletesített változataival. A rakétákat a Csendes-óceán közepi részére lökték ki. A rakéták roppályára és valamennyi berendezésük működése pontosan megfelelt az előre kitűzött programnak.

Ezzel kapcsolatban a TASZSZ-t felhatalmazták annak közlésére, hogy 1963. július 11-től kezdve szabadrádióválik a hajózás és a repülés számára az a második övezet is, amelyet a TASZSZ 1963. május 12-i közleménye zárolt-nak nyilvánított.

Kubába disszidált egy amerikai pilóta

Az UPI hírhírnökség jelentette a Florida állambeli Miami-ból, hogy Roberto Ramos Micelna amerikai pilóta egy „T-34” mintájú iskolarepülőgépen Kubába emigrált.

Az argentin elnökjelölt nyilatkozata

Arturo Illia argentin köztársasági elnökjelölt, aki a Népi Radikális Pártot képviseli, és a július 7-i választásokon a legtöbb szavazatot kapta, a chilei rádióknak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy ha megválasztják köztársasági elnökké, kormánya teljesíteni fogja a párt választási programját.

WALTER LIPPMANN:

Hruscsov berlini javaslatának megszívlelése nagyszabású lépés lenne

A New York Herald Tribune közölte Walter Lippmannnak, az ismert amerikai szemleírónak Hruscsov berlini beszédét kommentáló cikkét.

Hruscsov július 2-án Berlinben nagy érdeklődésre számot tartó nyilatkozatot tett az atomfegyver-kísérletek megszüntetéséről

— írja Lippmann. Kijelentése egy Moszkvában elfogadott fontos döntést tükröz.

Mind a Szovjetunió, mind az Egyesült Államok egyetért abban, hogy lényegében semmit sem kockáztatnak a kísérletek ideiglenes megszüntetésével. Mindkét nukleáris ha-

talattalanul nagyobb kockázat a nukleáris háború, mint annak megkockáztatása, hogy nem találunk kiutat a nukleáris székelykötélből.

Hruscsov — folytatja Lippmann — beszédében kijelentette: magától értetődik, hogy a kísérletek megszüntetéséről szóló egyezmény bármilyen nagy jelentőségű lépés is, nem szüntetheti meg a fegyverkezési versenyt és nem hátráthatja el, sőt, lényegében nem is csökkenti a termonukleáris háború veszélyét.

Ezért a szovjet kormány azt javasolja, hogy már most az atomfegyver-kísérletek megszüntetéséről szóló megállapodáson kívül egy másik nagyszabású lépést is kellene tenni a nemzetközi feszültség enyhítése és az államközi bizalom megerősítése végett:

meg kell kötni az államok két fő katonai csoportosulását, a NATO és a Varsói Szerződés tagállamainak megemlékezői egyezményét.

„En ezt úgy értékelem — írja a szemleíró —, mint kért. hogy már most, a nukleáris kísérletek megszüntetéséről szóló egyezmény megkötése mellett kezdjenek komoly tárgyalásokat a közép-európai helyzet stabilizálásáról, ahol a NATO-országok és a Varsói Szerződés tagállamai szembeállnak egymással. Ha ez volna minden, amire Hruscsov törekszik, akkor nem lenne néhez a legünnepeyesebb és a

leghivatalosabb formába önteni egy ilyen kijelentést. Ő azonban többet akar. Fel akarja számolni azt, amit ő „feszültségi feszéknek” nevez Berlinben és a határ mentén.

Ez pedig csak úgy hajtható végre, ha a Kelet és a Nyugat új egyezményt köt, amely előírja a két Németország egyesítését,

mielőtt pedig ez az egyesítés megtörténik, garantálni Nyugat-Berlinben a status quót és a nyugati szövetségesek számára a szabad bejutást Nyugat-Berlinbe”.

Rendkívüli állapot Damaszkuszban

Hatalmi harc a baathisták között

Hariri vezérőrnagy, a szíriai hadsereg volt hadügyminisztere és vezérkari főnöke Párizsba érkezett. Vele utazott Aref Agaga ezredes, a szíriai titkosszolgálat volt vezetője, s egy másik magasrangú személyiség, akinek kilétét nem hozták nyilvánosságra. Hariri állítólag betegszabadságot tölt Párizsban, de nem hivatalos jelentések szerint a szíriai baathisták korábban megfosztották tisztségétől. A hadügyminisztert a szíriai ügyvivő fogadta a párizsi repülőtérre, s közölte, hogy nem kapott hivatalos értesítést a hadügyminiszter leváltásáról.

Külpolitikai jegyzet:

Az osztrák krízis

Az osztrák politika állóvizét alaposan felkavarták a legutóbbi hetek eseményei. A történetek rövid összefoglalása: Habsburg Ottó visszatérési kérelmét a kormány és az alkotmányjogi bíróság elutasította, a néppárti befolyás alatt álló közigazgatási bíróság azonban több helyet adott a kérelemnek. A szocialisták — szövetkezve a szabadelvékkel — a parlamentet szólították fel állásfoglalásra. A parlament alkotmányjogi bizottsága 14:13 arányban Habsburg Ottó hazatérése ellen döntött, a képviselőház 84:81 arányban mondta ki, hogy Ottó „nemkívánatos” Ausztriában.

A néppárti—szocialista koalíciós viszály kirobbanása óta világos volt, hogy a Habsburg-ügy nem elsődleges jelentőségű. Az összeütközés lényege Ausztria két nagy pártja között — a hatalomért folyó harc. A Habsburg-ügy ebben csupán ütközőpont volt a szocialisták és néppártiak között. A parlamenti szavazás tehát csak ezt az ügyet zárhatta le, a belpolitikai krízist azonban nem oldhatta meg. Ellenkezőleg: a lényegét illető ellentéteket még inkább kiélezte.

A lényeg: megmarad-e a néppárti—szocialista koalíciós kormány, vagy felbomlik-e ez a koalíció, és átadja-e a helyét egy szocialista—szabadelvé pártszövetségnek?

A Néppárt kétségtelenül nehéz helyzetben van. Közben a Habsburg-ügyben reakciós érdekek próbált védekezni a néppárti vezetés is érezte, hogy elkerülhetetlen a veresége. Ezért jóelőre biztosította a közvéleményt, hogy a parlamenti vereségből „nem csinál kabinetkérdést”. Dr. Withalm, a Néppárt főtitkára és szélsőjobboldali szárnyának vezére kijelentette ugyan, hogy a „legkevésbé nem félnék tőle, ha ellenzékbe kellene vonulnunk”, de azonnal hozzátette: „Az együttműködés híve vagyok, és védekezem az ellen, hogy a szocialista párt a teljes államhatalom megszerzésére törekedjék”. Amikor pedig a Néppárt parlamenti veresége ténylegesen bekövetkezett, már szóba sem került az ellenzékbe vonulás.

A néppárti—szocialista koalíció azonban olyan súlyos válságban van, hogy további következményekkel lehet számolni. A Bécsben tartózkodó külföldi megfigyelők a következőket emelik ki:

A két párt vitája túlzottan kiéleződött ahhoz, hogy a közeljövőben békületesen fordulatra lehetne számítani. A szocialisták tekintélye jelentősen megnőtt azzal, hogy a Habsburg-ügyben helyes és népszerű álláspontot foglaltak el, s meg is védtek álláspontjukat. Ezzel megakadályozták, hogy súlyos sérelem essék a Habsburgok visszatérését tiltó törvényen és az államszerződésen. Ausztria várhatóan bonyolult nemzetközi vita középpontjába került volna, ha megsértik az államszerződést, hiszen mind az egykori Habsburg-monarchiából kivált államok, mind az államszerződést aláíró hatalmak felemelhetnék volna szavukat, és Ausztria önként vállalt semlegességének megszegéseként értékelhetnék volna a döntést. Az osztrák közvélemény most úgy ítéli meg a helyzetet, hogy a nemzetközi bonyodalmak elkerülése: a szocialisták érdeme. Ez önbizalmat adhat a szocialista pártnak ahhoz, hogy esetleg fontolóra vegye a koalíció felmondását.

A Néppárt természetesen meg kívánja tartani a pozícióit mind a kormányban, mind pedig a politikai és gazdasági életben. Megfigyelők kiemelik, hogy a gazdasági pozíciók elvesztése — amely együtt járna a koalíció felbomlásával — igen érzékenyen érintené a Néppártot. Viszont a gazdasági pozíciók — vagy azok egy részének — megszerzése nagy erővel csábítja a szabadelvéket, akik nyolc parlamenti mandátumukkal a „mérleg nyelvének szerepét” töltik be a képviselőházban. (A Néppárt—szocialista—szabadelvé képviselői parlamenti aránya 81:76:8) Ha tehát úgy alakulna, hogy a Néppárt kiszorulna a kormányból, akkor a szocialista — szabadelvé szövetség — 84:81 arányú többséget képviselne a Néppárttal szemben.

Ez a helyzetelemzés egyelőre természetesen csak matematikai arányosításon alapszik, és nem veszi tekintetbe, hogy a szocialisták és a szabadelvék között létrejött egyetértés alkalmi jellegű.

Sovány eredménnyel végződtek a francia—nyugatnémet tárgyalások

Befejeződtek De Gaulle francia elnök és a nyugatnémet vezetők tanácskozásai, s De Gaulle visszarepült Párizsba.

Nyilvánosságra hozták a tanácskozásokról kiadott záróközleményt.

Diplomáciai körökben az eredményt meglehetősen soványának minősítik.

A hivatalos közlemény az együttműködési készségről hangoztatott frázisokon kívül mindössze két konkrét megállapodást jelent be:

1. A két ország külügyminiszterei egyezményt írtak alá egy francia—nyugatnémet közös ifjúsági szerv létrehozásáról, amelynek az lesz a feladata, hogy kölcsönös látogatásokat és egyéb hasonló akciókat bonyolítson le. 2. A hadügyminiszterek megállapodtak több közös fegyvergyártási tervben, valamint a két hadsereg közötti csereakciókban.

A közleményből kitűnik, hogy a nyugat-európai politika több vitás kérdésének a tárgyalásokon nem sikerült megállapodásra jutni. Így

elhalasztották a döntést a Közös Piac és Anglia jövőbeni kapcsolatainak kérdésében.

Áll ez továbbá a Közös Piacon belüli agrárproblémák rendezésére is.

Hírek szerint Adenauer rá tudta venni a francia elnököt arra, hogy továbbra is támogassa Bonnt a hidegháborús feszültség enyhítésére irányuló fázisok megtervezésében.

Erre mutat az is, hogy a tanácskozások után tartott sajtóértekezleten von Hase államtitkár, a bonni kormány szóvivője éles kirohantást intézett az ellen, hogy a NATO és a Varsói Szerződés tagállamai között megemlékezői szerződés jöjjön létre.

A magyar párt- és kormányküldöttség moszkvai fogadtatása

Kádár János válasza

(Folytatás az 1. oldalról.)

Hruscsov beszédére Kádár János válaszolt:

— Küldöttségünk valamennyi tagja, s a magam nevében hálás köszönetet mondok a baráti szavakért, a szíves fogadtatásért önnök Nyikita Szergejevics, a Központi Bizottságnak, a Legfelsőbb Tanács Elnökségének, moszkvai barátainknak, mindenkinek személy szerint, aki megtisztelt bennünket azzal, hogy fogadásunkon megjelent.

— A Nagy Októberi Szocialista Forradalom hajnalától, majd az 1919-es Magyar Tanácsköztársaság harcok időszakától kezdve immár több évtizedes internacionalista testvéri barátság fűzi össze a nagy Lenin zászlaja alatt tömörült szovjet népet és a szocialista forradalomért küzdő öntudatos magyar dolgozókat.

Teljes elvi azonosság

— Ma, amikor a szovjet nép a kommunizmus építésén, a magyar nép pedig az alapozást befejezve, a szocialista társadalom teljes felépítésén dolgozik,

viszonyunk az eszmék és célok azonosságán, az internacionalizmus szilárd elvi alapjain, államaink szövetségi kapcsolatain nyugszik.

Küldöttségünk a Szovjetunióba érkezve, a magyar nép legközelebbi barátjához, legjobb szövetségesehez, igaz testvérehez, a nagy szovjet néphez jött látogatába.

— Küldöttségünk minden tagja mélyen átértékelte megismerését, mindenekelőtt átadja önmagának, a Szovjetunió Kommunista Pártjának, a nagy szovjet népnek a Magyar Szocialista Munkáspárt, az egész magyar nép forró, elvtársi, testvéri üdvözlését és jókívánságait.

Még jobban összeforrv

— A Magyar Szocialista Munkáspárt és az egész magyar nép gondolkodását és tevékenységét ma a szocializmus és a béke ügyének hű szolgálata hatja át. E számunkra szent ügy győzelméért vívott harcban a magyar népnek hatalmas támasza a szovjet—magyar barátság, a szocialista világrendszer országainak, a világ kommunista és munkáspártjainak, a szabadságukért harcoló népeknek, a békéért küzdő embereknek egyesített ereje.

— A Szovjetunió és Magyarország kommunista pártjait, kormányait, a szocializmus építésének, a külpolitika, a nemzetközi munkásmozgalom összes lényeges kérdéseinek azonos elvi megítélés vezeti, ezért

szilárdan együttműködünk, országaink viszonya fel-

hőtlen, népeink barátsága, testvérisége, egysége erős és megbonthatatlan.

— Összinté köszönetet mondunk küldöttségünk a meghívásért. Úgy gondoljuk, hogy most, amikor ismét alkalmunk lesz véleménycserére, népeink munkájának, tapasztalatainak még közelebbi megismerésére,

egységünk és összeforrtságunk tovább szilárdul, a magyar—szovjet barátság még erősebb lesz.

Úgy véljük, hogy e látogatás és tanácskozásaink eredményeként a jövőben pártjaink és országaink még jobban összeforrv tudnak tevékenykedni a világméretűben növekvő és erősödő szocialista forradalom győzelméért, a világháború megakadályozásáért, a tartós béke kivívásáért vívott harcban.

— Még egyszer hálásan megköszönöm a testvéri fogadtatást és egész küldöttségünk nevében forrón kö-

szöntöm Moszkva lakosságát, a kommunizmust építő nagy szovjet népet.

A beszéd elhangzása után a díszszázad ellépett a két kormányfő előtt.

Ezután Nyikita Hruscsov és Kádár János egy nyitott ZIL 111-es gépkocsiba szállt. A 19 motorkerékpáros tiszti dízkíséretében a kocsi szlop a magyar párt- és kormányküldöttség szállására. A Kremlbe indult.

Diszvacso a Kreml-palotában

Az SZKP Központi Bizottsága és a Szovjetunió Minisztertanácsa szerdán a nagy Kreml-palota gránittermében vacsorát adott a Magyar Népköztársaság párt- és kormányküldöttségének tiszteletére.

A szíves, testvéri barátság légkörében lefolyt vacsorán Hruscsov és Kádár János baráti beszédet mondott.

Az ittasság nem enyhítő körülmény

Ismeretes, hogy a mértéktelen alkoholfogyasztás milyen káros hatással van a bűnözés alakulására. Vannak bizonyos bűntettek, amelyek elkövetőinek jelentős része ittás állapotban hajlja végre tettét. Mint a Legfelsőbb Bíróságon közölték, ide tartoznak különösen az ember élete és testi épsége elleni bűntettek, a közlekedést veszélyeztető és a közrend elleni bűncselekmények.

A szocialista társadalom erőteljesen küzd az alkoholizmus ellen. Ugyanakkor a büntetőjog eszközeivel is harcolni kell az alkoholfogyasztásnak a bűnözést elősegítő hatásával szemben.

A Legfelsőbb Bíróság az új Büntető Törvénykönyv életbelépésével egyidejűleg, már egy évvel ezelőtti elvi döntésben adott irányítást, azonban még mindig előfordul, hogy egyes bíróságok az italos állapotot enyhítő, sőt néha nyomatékosan enyhítő körülményként értékelik. A Legfelsőbb Bíróság most hozott elvi határozatában elvi jelentőséggel kimondta, hogy az ittasság enyhítő körülményként nem értékelhető. Ez szembe kerülne az új Btk. alapvető szemléletével, amely a részeg állapotban történt bűncselekmény elkövetésének társadalmi veszélyességét magasfokúnak tekinti.

A Legfelsőbb Bíróságnak ez az álláspontja alapvetően eltér a régebbi, a felszabadulás előtti joggyakorlattal.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint meg kell vizsgálni azt, hogy az ittas ember önhibájának mértéke milyen fokú. Alapvető különbséget jelent, hogy valaki valamely különleges alkalommal ivott-e többet a kelleténél és egyéb-

ként kifogástalan életmódot folytató, szeszes italt egyáltalán nem, esetleg alig fogyasztó ember, vagy mértéktelenül italozó, felelőtlen, iszákos.

Végül kimondta a Legfelsőbb Bíróság azt is, hogy az ittasság súlyosbító körülmény akkor, ha a fejelem és az éberség az elkövetőnek hivatásánál, vagy foglalkozásánál fogva fokozott kötelessége és mégis ilyen állapotban követ el bűncselekményt.

Csaknem kétmillió forint találmányi díjat fizettek ki egy mérnök-kollektívának

Az Almásfüzitői Timföldgyárban a napokban olyan nagy összegű találmányi díjat fizettek ki, amilyenre a vegyiparban még nem volt példa.

A gyár kilenc tagú mérnök-kollektívájának találmányát öt évvel ezelőtt vezették be: a bauxit szokásos feltárási raterék a folyamatos feltárássá. Ezt továbbfejlesztve, Megvalósították az úgynevezett több lépcsős, expanziós eljárást.

Mindkét módszerrel jelentősen csökkentették a timföld előállításához szükséges gőzfelhasználást. Az almásfüzitői találmányait átvette az ajkai és a mosonmagyaróvári timföldgyár is. A több lépcsős expanziós eljárás népgazdasági haszna öt év alatt 104 millió forint, s most az ezután járó 1,8 millió forintot fizették ki az almásfüzitői mérnök-kollektívának.

A találmány bevezetése következtében feleslegessé vált több beruházás, amire a fejlesztés céljából később szükség lett volna.

HÉTRŐL HÉTRE

Egymillió napi bevétel volt az új Műszaki Áruháznak

Több száz főnyi tömeg gyülekezett a Baross tér és a Bethlen Gábor utca sarkán, várva a főváros legújabb kereskedelmi üzletének, a Műszaki Áruháznak a megnyitását. Tíz óra körül, amikor a tömeg már hangosan türelmetlenkedett, beengedték az első 50 vendőt. Pillanatok alatt gazdára találtak a kiállított motorkerékpárok, frizsiderek, villanytüzhelyek. Délután már megszűnt a sorbaállás, de az újonnan megnyitott áruház eladótára továbbra is zsúfolt volt vevőkkel. Az első nap bevételé meghaladta az egymillió forintot. A déli órákig eladtak 60 darab Szaravot és Lehel hűtőszekrényt, 50 Mopedet, 15 Pannónia motorkerékpárt, 60 elektromos tüzhelyet, sok villanybojler, mosógépet, centrifugát, kisebb-nagyobb egyéb háztartási gépeket, rádiót, televíziót és lemezjátszót.

Az áruházban minden elektromos és műszaki cikk kapható, a személyzet készséggel ad szaktanácsot az érdeklődőknek a készülékek használatára vonatkozóan. Vállalják a megvásárolt gépek hazaszállítását és otthoni beállítását.

- Kérek szépen egy új KRESZ-könyvet!

11ZENKÉT MILLIOMOS takarékszövetkezet ünnepelnek Baranyában. Átlagos betétállományuk, majdnem eléri a hárommillió forintot. A helyi takarékszövetkezet, az ország legnagyobb falusi bankja.

SZÜNYOGÍRTÓ OSZTÁGOK kezdték meg működésüket Győrött és környékén, ahol a nyári zöldár után nagyon elszaporodtak az ártéri területek jellegzetes szünyogfajtái. Kétszáz ezer forintot költenek az idén szünyogirtásra.

MEGSZÜNT A SZEMÉLYHAJÓ-FORGALOM Szolnok és Szeged között, az alacsony vízjárás miatt. A kétéhes kárikulában naponta 15 centimétert apadt a Tisza.

ELKÉSZÜLT a Borsodi Hőerőmű sótalánító üzeme mintegy húszmillió forintot beruházással. Most már teljes egészében el tudják látni gőzzel az egyre bővülő Borsodi Vegyi Kombinatot a hozzá tartozó Műanyaggyárral együtt, valamint az ősszel üzembe lépő új Könnyűbetonggyárat is.

Bevált az aszódi fénysorompó

— a másodikat a balatoni műúton szerelik fel

Gyorsabb, biztonságosabb forgalom — 5-10 perc helyett csak 40 másodpercet kell várakozniuk a gépkocsiknak

A sorompók egyre több gondot okoznak. Lassítják a gépkocsiközlekedést, hiszen a vonat érkezése előtt 5-10 perccel lezárják a sorompókat, várakozásra kényszerítik a járműveket. A baleseti veszély is nagy, az elmúlt években több szerencsétlenség történt a sorompóórók mulasztásai miatt. Így a forgalom biztonsága és gyorsasága is megkívánja, hogy ezt a munkát is egyre inkább a gépre bízzák.

Az elmúlt év őszén az ország első fénysorompóját az aszódi galgamácsai vonalon, a 3-as országos főközlekedési út kereszteződésére szerelték fel kísérletképpen.

A műszaki és forgalmi szakemberek véleménye szerint a fénysorompó kitűnően bevált.

Most újabbak felszerelését határozták el. A 7-es balatoni műúton Székesfehérvár előtt, a pákozdi vasútállomás közelében már be is fejezték a berendezés elhelyezését. A kísérleti üzemeltetés is megkezdődött, egyelőre azonban a lámpákat letakarták, a jelfogók, a jelzőrendszerek működését ellenőrzik. A kereszteződés előtt 400 méterre helyezték el azt a jelzőt, amely a vonat érkezését „észleli”. Innen az utasítás kábelen jut az irányító központhoz, ahol a jelfogók működésbe hozzák a sorompót helyettesítő lámpákat. A számítások szerint ahhoz, hogy a baleseti veszélyt elkerüljék, a vonat érkezése előtt 32 másodperccel előbb kell működésbe lépniük a tiltó piros fényeknek. Itt a biztonság kedvéért 40 másodperccel előbb jeleznek a

lámpák. Biztosítják azt is, hogy ott, ahol fénysorompó van, a gépkocsivezetők mindkét irányban 500 méteres távolságban láthassák a közeledő szerelvényt. A kitélést zavaró épületeket lebontják.

Siófoknál is ilyen fénysorompót akarnak felállítani.

Itt is alapos vizsgálatokat kell végezni, hiszen a szoban forgó vasút, közútkereszteződésnél szombat, vasárnap 20 000 gépjármű halad keresztül.

A berendezések nagy biztonságban üzemeltethetők. A jelfogók egymillió kapocsolat hajtának végre hibátlanul, a vonat érkezését a jelző csak akkor észleli, ha megfelelő a terhelés — 6000 kg —, tehát csak súlyos mozdony tudja működésbe hozni.

Az idén tervek szerint 3 fénysorompót szerelnek fel, de jövőre sokkal többet terveznek.

A berendezések előreláthatólag a Telefongyárban készülnek. A fénysorompók egyik nagy előnye, hogy automatikusan működnek, tehát ellenőrzésükhöz, irányításukhoz nincs szükség emberre.

Jó szőlőtermésre számíthatunk

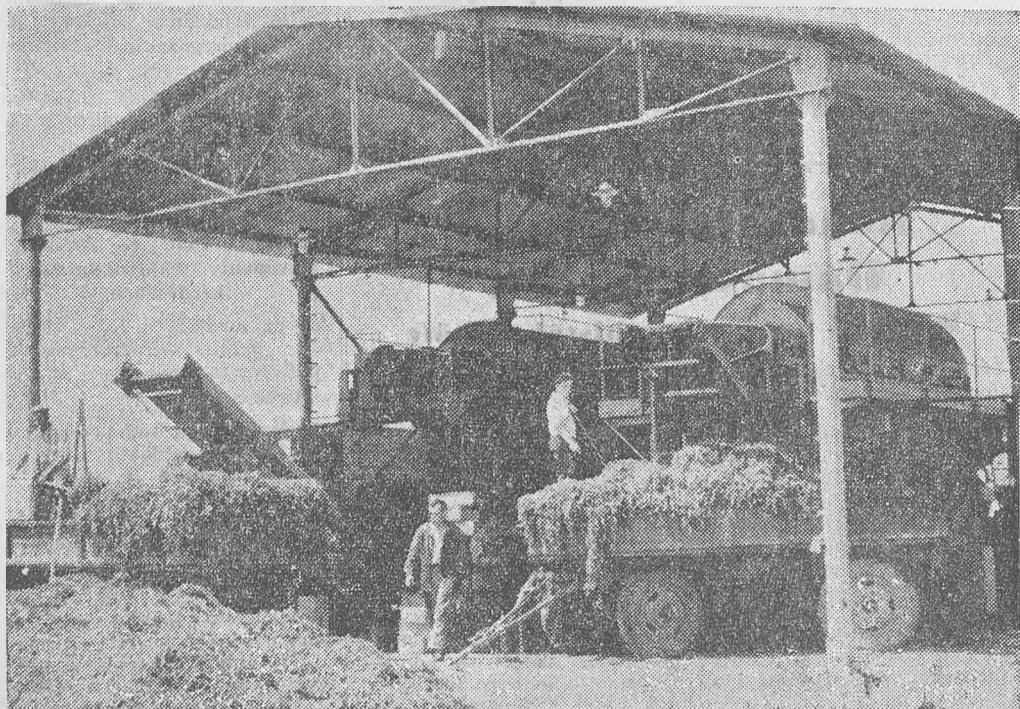
Sajtótájékoztató az Élelmezésügyi Minisztériumban

Az Élelmezésügyi Minisztériumban a szőlő- és a borfélévadás, valamint a szőlőfeldolgozás előkészítéséről tájékoztatták a sajtó képviselőit. Mihalusz Ferenc, a Boripari Tröszt vezérigazgatója a többi között elmondta, hogy a szőlők jelenlegi állapota alapján jó termést remélhetünk. Az Izsák és a Kiskörös vidéki termelők például rekordtermést várnak. Ugyancsak bő hozam ígérkezik az Eger—Gyöngyös vidéki szőlőkben, és a jelek szerint a dunántúli és a tokaj-hegylajai vidékekről is többet várhatunk, mint a múlt években.

A május végén érvénybe lépett új szerződéses konstrukció alapján a szőlő átvételi ára emelkedett. A szokásosnál egy hónappal később kez-

dődött a szerződési kampány. Ennek ellenére eddig körülbelül 670 000 hektoliter mustot, borra, illetve ennek megfelelő mennyiségű szőlőre kötöttek szerződést az állami pincegazdaságok. Ez 120 000 hektoliterrel több, mint amennyit a múlt év hasonló időszakában leszerződtek.

A Boripari Tröszt, illetve az állami pincegazdaságok időben meglették a szükséges előkészületeket a szőlőtermés felvásárlására, illetve feldolgozására. A pincegazdaságok jelenleg 40 korszerű feldolgozóüzemük van, ezek az ősszel üzembe kerülnek. A pincegazdaságoknál a szőlő tudnak feldolgozni. A hazai gyártmányú, modern présgépekből eddig csupán hat dolgozott, az idén 40 új gépet állítanak üzembe, 12-13 az alföldi borvidékeken.

Fejtik a borsót a szegedi Felszabadulás Tsz.-ben. A szövetkezet 300 hold zöldborsóra kötött szerződést a Szegedi Konzervgyárral. A gyár két borsófeldolgozó és szezon kezdete óta több mázsát fejt ki naponta. A szövetkezet az idén borsóből másfélmillió forint jövedelemre számít.

Színház Képzőművészet zene irodalom Film

Zenei esték

Ernster Dezső

— sikerekről, tervekről

Ernster Dezsővel, a New York-i Metropolitan művészével a margitszigeti Nagyszállóban beszélgetünk. A világhírű énekes, akit útjára ezúttal felesége és New Yorkban tanuló egyetemi hallgató fia is elkísért, gyönyörködve néz ki az ablakon a Sziget öreg fáinak zöldjére. Közben póztalanul, közvetlen szavakkal idézget emlékeket, régi és új sikereket. A nagy énekes ma is ugyanolyan szerény, mint amikor hosszú évekkel ezelőtt elindult művészi útjára, amely Európa operaszínpadain keresztül a Metropolitanig vezetett. Előző évi munkájáról ennyit mond:

— Elég sok penzumom volt: hetvenötöt leírtam. Idei szezonomat egyébként e hónap utolsó napján a düsseldorfi operaházban a Trisztánnal fejezem, amelyben ötvenhatszór énekeltem. A düsseldorfi operaházi szereplésben kívül a frankfurti rádióban a kitűnő Szőnyi Olga társaságában Bartók remekét, „A Kékszakállú”-t énekeltem Kulka János vezényletével. Vendége voltam az augsburgi operának, ahol Haydn „Teremtés”-ének basszusszólamát, valamint a barcelonai operának, ahol a Trisztánban, és a berlini operának, ahol a Parsifalban énekeltem.

Mostani három nagy sikere budapesti fellépése után kétheti pihenő következik. Harányfűrdőn, majd július végén

öt Fideliot énekel Izraelben, hangverseny formájában, ivrit nyelven.

— Az ottani zenekar — mondja — egyike a legjobbaknak, amellyel valaha is dolgoztam. Az együttessel kitűnő muzikusokból áll, akikben a zenekar alapítójának, Hubermann Broniszlawnak zenei génusza jár vissza. A 63–64-es szezonban — folytatja — három szerepem köt a Metropolitanhoz: A „Don Carlos”, a „Mesterdalnok” és „Az istenek alkonyá”-ban énekelek.

— Igaz, hogy a világtúra sok fáradtsággal jár — folytatja —, de sok örömet hoz ez esetleges sikert is. És éppen ez az esetlegesen ismétlődő siker az, ami erőt és friss energiát ad a mindenkori munkához.

— Hallhatjuk-e az elkövetkező szezonban is?

— Ez — feleli Ernster — elsősorban a magyar Operaház repertoárjától függ. Attól, szükség van-e rám, lesz-e szerep, ami engem vár. Ha igen, igyekszem majd programomat úgy beosztani, hogy az esetleges meghívásnak eleget tehessek.

Borisz Godunov szerepében

elvesztését, nézzünk most már szembe ezzel az új Borisz Godunovval, akinek időszerű megjelenését Székely Mihály tragikus kiesése tette sürgetővé. Fodor János a Varlamnál hasonlíthatatlanul bonyolultabb szerepben fogas problémával találta magát szemközt: máig megőrzött, eredeti, szótlan tehetségének sokkal nagyobb mértékben kellett a műalkotás igényeit követnie. Meg kell mondanunk, hogy egyelőre még ez a Borisz-alkítás, mint műalkotás, nem tekinthető optimális megoldásnak: viszont az is igaz, hogy a sajátos Fodor János erő, a hatalmas orgánum és fizikum Borisz ábrázolásában olykor döbbenetes pillanatok eredményez; ilyen döbbenetesek például Fodor színpadi eseményei. A haláljelenet művészi szempontból is erőteljes hat, itt az embert érezzük a szörnyeteg maszkban.

Kétségtelen, hogy Fodor János pályáján a Borisz Godunov jelentős állomás és mindenképpen olyan szerep, amelyen érdemes és kell is továbbmunkálkodnia.

ÚJ KÖNYVEK

IRWIN SHAW: OROSZLÁNKÖLYKÖK. Annak az Amerikának hangja csendül fel ebben a regényben, amely őszintén elítéli a fasizmust és annak leverését harcra is indult. Irwin Shaw, az ismert és sikeres drámaíró első 1948-ban megjelent. Oroszlánkölyök című regénye a második világháború széles skálájú színpompás, hatalmas freskója. Irólakkerül a fekete-fehér vonalakat hőseit, szereplőit sokrétűen, az izraeli művész emberábrázoló készségével teremt életre. A regény főhőse Noah, a fasizmussal és faifüldözéssel saját századában, az amerikai hadseregben is harcot vívó közkaton. Egyike a legemberibb és lezsebbs hőse a háború irodalomnak. Pompadour fia Michael, a színházi rendező alakja és a fasizmus minden szenvedését szinte töményszerűen tükrözi vissza Christian, a fokról

fokra lezülött náci-katona. A világsíktartó antifaszista regény új kiadása Valda Miklós kitűnő fordításában jelent meg.

A CSILLAGOK SZÍVE. (ARFIKAI MESEK.) A kötet bevezetőként Radnóti Miklós átkötésében közzli „Pigeusok dala” című vers szövegét előrefelé a mesékben refrénként visszatérő motívumot: az elnyomott afrikai népek felszabadulási vágyát. Ennél azonban a kötetben közzli mesék sokkal többet is beszélnek. Számos, az európai népmesékincsből ismert motívum mellett a legkisebb fiú szerencsés, a szegényember furfangos túlélője a gazdag valószínűleg a legboldogabb. Különösen szövegek az európai allegorikus állatmeséktől sokban különböznek. A népek a természethez való bensőséges kapcsolatáról tanulsóknak. Valóságos állatokról szóló történetek. A gazdag válogatás Bodrogi Tibor és Karle Sára munkáját dicséri. Megjelent az Ormútyai Gyula által szerkesztett Népek meséi sorozatban.

ZERKILENCSSZÁZ-TIZENNYOLC júliusra járt, az ötödik háborús nyár. O-Bód mellett dongott a cséplőgép az erdőben learatott búzátáblájának a csücskén, mindössze a keskeny, könnyen átjárható patak választotta el a falutól, túlsóan már a bódi kertek zöldelltek. A gép közelében kezekre szerelt, könnyen vonható házikó állott, mellette mázsa, odább szállításra várakozó búzászákak halmozódtak egymásra fektetve, szép rendben. A zsákok tetején tizenhét esztendő fiú hevert, a parasztnak maguk közt csak Miskának hitták, de szemlélő szembe jöttüknek tisztelték. Ő mázsa a zsákokat, írta a szállítóleveleket, jelt adott a munka kezdesére, meg a szünetre, és ügyelni kellett volna az emberekre, de semminemű szükség sem mutatkozott ilyesmire. A bódiak feje, Márton bácsi mindent elintézett, szinte kézműdolgozókkal irányította népet.

A fiú gimnáziumba járt, év közben nehéz fejú kisdiakokkal kintlódott, a hosszú, négyhónapos háborús szünetre pedig az uradalomban kapott munkát. A férfiaknak akkor már a maradékát is elhurcolták a világ négy tája felé, messze pirosló frontokra, itt-hon asszonyok és gyerekek léptek helyükbe. A fiú örült a cséplésnek különösen kedvelte a gép egyhangú dongását, úgy érezte, mintha magános, gyötrelmes ifjúságának bánatát mondaná tovább a világnak. De kora gyermekesége óta szívéhez kötött az a táj is, az öreg patakpart szederindái, szomorú fűzfái, itt-ott egy méltóságos tölgy, vagy szil. Szerette a búza igéretes kenyérszagát, az árpa csipős, átható illatát, a tarlót, mikor ropogott lépte alatt, s íme a búza halála után a tórs közt rögtön apró virágok ütök fel gyűgyű kis fejüket, hirdetőn, hogy nincs halál. Tarlóvirágok...

Mélázva fekiúdt a zsákokon, képek cikáztak benne, de ezen a napon soruk egyre megszakadt. Nyugtalanította valami. Tegnap érkeztek a bódi határba, és a faluból új munkás „banda” jött a gép mellé. A népi katlan az időben már susteregni kezdett, az urak okosak próbálták lenni, minden falunak juttattak egy harapás kenyeret, a tórra megfordult a gép. A

bódiak Márton bácsival, a „gazdával” az élen gázoltak át a patakon. Szikár, szijas ember volt Márton bácsi, bizonytalán elhagyta már a határát, vagy talán már a hetvenet is? Szürke szeme mélyen ült, bajosan lehetett valamit kiolvasni abból. Arca akár a paraszt pátriárkáké, de ha szertekémlt a határban, öreg betyárnak tetszett. Mikor megérkeztek, kezét adott a fiúnak, és hosszasan mustrálgatta, éppen csak a fogait nem vizsgálta meg. Arva szót sem ejtett, ma is egész délelőtt hallgatott, de a fiú érezte, hogy szüntelenül lesi a szeme sarkából. Furcsán viselkedtek a többiek is. Eddig minde-

FÉJA GÉZA:

TARLÓVIRÁG

nütt egykettőre összemegedett a falvak népével, de ezek a bódiak szóra se méltatták. Kora reggel a lányokhoz lépett, beszélgetni próbált velük. Kedvesen, de ki-mérsen, kurtán feleltek, miként idegennek szokás.

ELÉRKEZETT A DÉL, szaláingózi kezdtek Bódról a gyermeklányok és az öregasszonyok a fazekakkal, a fiú ebédjét is kihozták a majorból. Jelt adott a gépésznek, élelet visított a masina, majd csönd lett. A bódiak elindultak a közeli tölgyfa felé, de nem ültek le mindjárt, hanem a fiúra lestek. Pillantásuktól bátorosra kapott, megindult feléjük. Ekkor azután körbe ültek, és helyet hagytak neki. Marika, egy fiatal hadi asszony lett a szomszédja. Marika fölfedte fazekát, az áradó illatra a fiú önkéntelenül odatekintett.

— Aratógaluska — magyarázta az asszony —, barna lisztből gyúrjuk, megfőzzük, azután hagymás zsírban abáljuk.

Látta a fiú szemén, hogy megkivánta:

— Cserél-e ebédet vélem? — kérdezte kissé kacéran.

— Szívesen — válaszolta elpirulva a fiú.

A bódiak most már melegebben tekintettek feléje. Egyhamar vége lett az ebédnek, fél óra jutott még pihenésre. Az óregek pipára

gyújtogattak, és elnyúltak a fa tövében, a lányok és a menyecskék a kazal mögé tértek az árnyékba. A fiú egy ideig tévovázolt, majd betért fabödéjébe, még reggel friss szalmát vitetett be, takarót dobott rája, s leheveredett. Szunditáni próbált, de nem ment, különös izgalom dobolt benne. Nemsokára mozgást, csobogó zajt hallott a patak felől. A deszkafal hasadéka-hoz szoritotta fejét, hát a bódi férfiak láncot alkottak, és hordták a búzakévet szorgosan a túlsó partra. Meglepetésében felugrott, nagyot recsent a bódi fapadlója. Úgy látszik, a házikó oldalánál őrt állott valaki és a recsenésre jelt

adott, mivel a bódiak egyszerre szétbentek.

Csak egy órákor jött ki a házikóból, sipoltatott a gépésznek, mindenki helyére ment, csak Márton bácsi állott, akár a cövek, és farkasszemet nézett a fiúval. Elindult lassan az öreg felé, de az csak állott mélybe húzott szemmel. Már mindössze egy lépés választotta el őket, a fiú elővette cigarettatárcáját, és megkínálta az öreget egy Hölggyel. Ezt a cigarettát szerették az időben a diákok, fehér volt és karcsú, akár a fiatal lányok. Márton bácsi kivett egyet, megkösönte, a fiú tüzet adott, azután a mázshoz sietett, mivel már hat zsák búza várakozott azon.

MÁSNAP EBÉD UTÁN a fiú megint a bódéba tért, de alighogy leheveredett, egy fej jelent meg az ajtóban. A fej Kopa Gyurihoz tartozott, bódi parasztyerek volt, egykorú a fiúval. Kérdőleg nézett Gyurira, az meg kacsintott egyet:

— Szépek a bódi lányok.

— Szépek.

— Meg a menyecskék is.

— Azok is.

— Tudja, hamar eltörődnek, mert munka és gyerek. Osztan megintcsak munka és gyerek. De még fiatalok, szépek.

— Szépek.

— Nem jönne a kazal mögé?

— Oda minek?

— Jó híves van arra. Meg osztán játszadozunk. Maga is fiatal.

Huncutul villogott Gyuri szeme, de hangjából esenges csendült. A fiú gondolkodott egy kicsit, majd elindult. A kazal mögött azonnal megindult a játék, incselkedés, kergetőzés, szembekötösi, ideoda siklottak a lányok és a menyecskék, de mintha bűvös kör venné körül őket, sohasem léptek ki a kazal árnyékából. És nem is történt ott semmi, csak vidám, fiatal ficánkolás. Egyedül Marika volt tartózkodó, és néha mintha szomorúsan nézett volna a fiúra. Pedig az ő neve muzsikált benne egész nap, és ezt a nevet fojtotta éjjel forró lehelettel a párnájába.

Kihúzta óráját a zsebéből, már tíz perccel elmúltott egy. A gépészhez sietett, hogy sipoltasson. Azután a kéréssel megrakott szekereket szemlélgette, bizony meglapodott kissé. Ekkor vette észre, hogy ott állógál Márton bácsi is. Nem szólt, de biztatóan nézett a fiúra, mintha mondaná:

— Bizzék csak ide. Ertjük mi a módját. Nem lesz hiba itten.

Megint a szekereket vizsgálta. Csakugyan. Nem veszi észre ezt a hiányt senki. O-Bód pedig a legszegényebb falu az egész környéken. Így ment ez nap mint nap. A fiúnak néha fejébe zúdult mináén csépp vére, keze reszketett, midőn a mázsa mércéjét igazgatta. Hányszor elhatározta, hogy

nem játszik tovább, ledől ebéd után a házikóban, s oda se neki, ha csobban a víz. Jut is, marad is. De megjelent Gyuri feje, s egyszerre megint a kazal mögött voltak. Érezte a reá tüző szemekből, hogy így kell ennek történnie. Ment igézetlen, akár kisgyerek korában a tömjénfüstös templomba misére, litániára, szertartásra. Hiszen szertartás folyt itt is, az élete, ifjú nőstetek párja lebegett a kazal megett, és játékkal leplezték, szépítették az élet kegyetlen kényszerét.

TÍZ NAP MÚLTÁN végeztek a táblával, már estébe hajlott az idő, midőn elment a gép Vadalmás felé, ahol árpasztag várta. Búcsút vettek a bódiak, átlábtak a patakon, az asszonyok térdre felül emelték szoknyájukat, visszakacagtak, a túlsó partról pedig intettek. Márton bácsi maradt utolsónak:

— Úgy hallom, az ifiúr ellátogat néha a bódi malomban.

— Igen. Szeretem hallani elbékítő zúgását, meg azután senki sem süt olyan rozskenyeret, mint az öreg Molnár néni.

— Elhalt mellőle mindenki, az ura, a fia, a menyé, csak két neveletlen unokája maradt — mesélte Márton bácsi. — Ezentúl engem se kerüljön el. Ott lakom a pap szőleje mellett, vincellerkedem nála, sok az éhes száj az én házamban is. — Majd vidámabbra fogta a hangot. — Jó bora terem a papnak.

— Tüzes rizlingje — hagyta helybe a fiú —, míg élt az apám, gyakran vásárolt tőle, ma is számban az ize.

— No lássa — biztatta az öreg —, térjen be csak mindig hozzám egy kis miseborra. Hiszen tudja, marad azért a papnak.

Azután kezét adott, a fiú pedig önkéntelenül elmosolyodott. A képeslapokban sokszor látta az élethálóra szövetkezett császárok, királyok, meg fejedelmek találkozásait. Azok szorongatták ilyen méltósággal és buzgón egymás kezét. Márton bácsi is eltűnt a poros, nyári szürkületben, a fiú meg csak állott a parton, és egyre O-Bód felé nézett. Azután megrezzent. Finom érzékenysége tudatta, hogy valaki itt van a közelben. Körül nézett, de senkit se látott. Töprengett, majd mintha vonzaná valami, a tölgyfa felé ment. Mögötte állott Marika. A fiún átvillant, hogy csakugyan, nem látta a patakon átlábaló asszonyok között. Az asszony aggodalmas tekintetet vetett a fiúra:

— Haragszik ránk?

— Miért haragudnék?

— Mivel annyit incselkedtünk.

— Tudom, miért tették — válaszolta fojtott hangon.

— Tudja?

— Tudom. Azalatt hordták át az emberek a kéréket a patakon.

Marika elsápadt.

— Azt hiszi — folytatta kissé sértődötten a fiú —, hogy különben jártam volna a boldogját?

Az asszony a fának dönt, vállá meg-megrándult. Sirt. A fiú melléje lépett:

— Ne sirjon. Igazuk volt. Szegény a falu, kell a kenyér. Én meg, lássa, nem haragszom.

— Nem is azért sírok — törtédelte Marika.

— De akkor miért?

— Mert jó gyerek vagy.

MÁR TEGETTE. Hangja anyássa szépült, de szeméből másfajta tűz lobbant. Könyvei mosni kezdtek arcán az aratás porát, maszatos lett. A fiú zsebkendőjével törölgette, s csak nézte, miként piroslik át barna bőrén a lüktető vér. És egyre simogatta a fejét. A fej a fiú mellére borult, majd szája felé kúszott, akár a vadvirág. Azután kemény, forró, kis paraszttényér fogta meg karcsú, ideges kezét.

Akkor volt a fiú életében először boldog.

MARSALL LÁSZLÓ:

Egy kultúrotthonvezetőre

Alattad ég a padló, parázslék a járda, isten se adna fél szabadnapot, hónod alatt nagy, koszos akatáska, kották, füzetek, verses színdarabok. Szinte megszöksz az otthonodból reggel, ágyaszagú szobában hülnek ki az almok, tíz perc múlva a Népront-klub fogásán még himbálózik rossz ballonkabátod. Hé, műzsa-táncolat! Loholok utánad, a lépcsőn harmasával ugrom, ám hiába, mint a vitában legyőzött, csak állok, s gyanakvó szemmel nézek, hátha rátalálok a nyugtalan szervezők vészkiáratára. Nyomodban elhagyott pipák, füst-óceánok, izzadó titkárnók, szédült írógépek, ölet-vilámtól megrendülő szobák, hol felnyögnek a gipsz-kariatidák, s a tájkép-hangulatok menten végetérnek. Hol vagy?! Kiálts! — A város túlfeléről már harsogsz is egy szavalóra bökve: „Több szívvel, kislány! Petőfi nevében ma el kell marasztalnom mindörökre!” Ám reménytelen sikált fenyődeszkán, a munkás-színjátűzők közt tettenérni, jelenlétedet csillag-taszigáló gesztusaidon lehet csak lemérni: te csámpás-sarkú szárnyas cipőidben, úszó dohánvfelhőkől éreszkedsz a partra, hol elhagyott asszonyka ül szemközt a vízzel, körmével fehér kavicsot kaparva. „Igen? A hangja al? Nőiesen velem, de gyorsan, a vígás-esőt nem kell meghálálni.” — s egy KISZ-kórusba cineled mesteribb szököst már lehetetlen kitalálni. A véletlennel szövetségre lépve, ha mégis rád-esapnék, mint szél az esti tájra, tán akkor is eltűnnél, eltakarna az alkonyi égbolt, a hold pecsétje, s a tevékenység vörösdiploájára.

TÖBBRE NEM FUTOTTA AZ EREJÜKBŐL

Mérlegen a Komló, a DVSC és a Szombathely teljesítménye

Csak a tizedik hely, s mégis siker

A Komló Bányász az 1962-63-as évi bajnokságban a tizedik helyen végzett. A helyezést tekintve tehát nem brillírozott a bányászegyesület. De ha mérleget készítünk teljesítményéről, akkor a múlt évi eredményét is szem előtt kell tartanunk. Az 1961-62-es bajnoki idény végén ugyanis a táblázat állása eképpen festett: 12. Komló 21 ponttal, 13. Ózdi Kohász 21 ponttal. Az Ózd csak rosszabb gólaránya miatt mondott búcsút az NB I-nek.

A 62-63-as bajnoki évben a komlóiak a 10. helyen végeztek 24 ponttal, s 6 ponttal előzték meg az egyik kiesőt, a Salgótarjánt.

Határozott előrelépés történt Komlón: az ideai bajnokságban nem voltak kiesési gondjai a csapatnak. Már jó előre biztosították a bentmaradást, ha nem is könnyen. Mint ismeretes, az együttesen belül jócskán akadtak problémák, nehézségek. Néhány olyan jó képességű labdarúgó, mint Palotás, Soós stb. sportszerűtlen életmódja miatt választott el állította a szakvezetést: megalkudni, vagy pedig lemondani játékuokról, még akkor is, ha nagy szüksége lenne rájuk a csapatnak.

E két lehetőség közül kellett választaniuk. Nos, az egyesület vezetői az utóbbit választották. Ez a döntés pillanatnyilag kockázatos volt, de mégsem okozott káoszt. Sőt, megszilárdította a fegyelmet.

Komlón ebben az évben jó néhány tehetséges fiatal hirtelen fel magára a figyelmet. S mivel több idősebb játékos akadt, akiknek helyére már fiatalokat szemeltek ki, most bátran nyúltak a nem éppen veszélytelen vállalkozáshoz, a fiatalításához. Es sikeresen. Balogh, Rónai, Lutz és Bartulov neve hamar ismertté vált az élvonalban, valamennyien beváltak a hozzájuk fűzött reményeket.

A Komló Bányász egyike azoknak az együtteseknek, amely igen sokszor változtatta az összeállítását. Volt eset, amikor egyik hétről a másikra 5-6 helyen is megváltozott a csapat. Garain kívül nem akadt olyan játékos, aki csak egy poszton szerepelt volna, s ebből levonható az a következtetés: „sokszor kereste” a Komló az igazi csapatát. Részben ennek tulajdonítható az, hogy az együttes nem tudott egyenletes teljesítményt nyújtani.

Végeredményben nem túl-

ságosan előkelő a tizedik hely, de — mégis előrelépést jelent.

A DVSC-nél már inkább fel lehet vetni a kérdést: csak ennyire lenne képes a debreceni gárda? Annyira, hogy hatalmas küzdelemben és jobb hajrával csak egy „fejhosszal” tudta megelőzni az egyik kiesőt, a Salgótarjánt. Nos, ha a debreceniek évi teljesítményét nézzük, akkor erre nehéz egyértelmű választ adni. Ha ugyanis a Salgótarján elleni „sima” négyest, a Pécs elleni vereséget még néhány ehhez hasonló eredményt veszünk alapul, akkor valóban meg kell elégedni ezzel a helyzettel is. Am, ha más eredményeket veszünk alapul, mint például a Vasas, az MTK és az Újpesti Dózsa ellen elért bravúros győzelmeket, akkor változtatni kell az előbbi megállapításon. Akkor inkább azt a következtetést kell levonnunk, hogy

igen rapszódikus együttes a DVSC.

Harc a kiesés ellen

Debreceni viszonylatban is történt előrelépés. Mégpedig igen lényeges dolgokban. Az előző évekhez képest a túlzott védekező felfogásból is „engedett” a Debrecen. Már sokkal bátrabban kezdeményezett, nagyobb gondot fordított a szárnyjátékra, és ezek következtében eredményesebb is volt a játéka. A csapatépítés is jól sikerült ebben az évben, egy-két kivétellel beváltak az újoncok, különösen a fedezet Somodi és a „joly-jocker” Nagykaposi váltotta be a hozzáfűzött reményeket.

Taktikai érettségből is sok esetben jelesre vizsgázott a DVSC és az idősebb, tapasztaltabb labdarúgók mellé jól illeszkedtek be a fiatalabb játékosok.

Néhány egyéni teljesítményről is meg kell emlékeznünk itt. A kapuvédő Jakab a csapathoz hasonlóan hullámzó teljesítményt nyújtott, egyszer-egyszer óriásit védett, máskor pedig igen indiszponált volt. A csapatkapitány Kovács viszont példaként áll az együttes előtt. Hétről hétre jó teljesítményt nyújtott. Lelkesedésben, küzdelemben és a csapatban valamennyi játékosársának példát mutatott. A DVSC-nél tehát a kitűnő teljesítményeket gyengék követték és viszont. Néha könnyelműen játszottak, máskor vaskos meglepetéseket produkáltak.

szakvezetés terveit. Erre az idényre ugyanis még nem tervezték be az NB I-et. Ta-

lán furcsán hangzik, mégis így volt: váratlanul érte az egyesületet a felkerülés. Az együttesben ugyanis még nem akadt helyettese néhány kiüregedő játékosnak és a rutintalan fiatalok még nem nőttek fel az élvonalhoz. Edzőprobléma is volt a csapatnál. Tölgyesi József nagy igyekezettel és igen lelkesen dolgozott, mégsem tudott gyümölcsözővé válni tevékenysége. Kevés gyakorlattal rendelkezett és a játékosanyagból nem tudott többet kihozni.

Az együttes összel három pontot szerzett és ezzel meg is pecsételődött a sorsa.

A tavaszi fordulóban Jávor Pál mesteredző került az együtteshez. Az első forduló után úgy látszott, hogy bra-

vúrt csinál a társaság. Óriási lelkesedéssel vetették magukat a küzdelemben, valamennyi mérkőzésükön határtalan lelkesedéssel játszottak és a mesteredző a jó küzdőszellem mellé már ügyes taktikai megoldásokat is begyakoroltatott, s ez is hozzájárult a tavaszi jó szerepléshez.

Valóban korai volt még az NB I. a vasiaknak? Úgy látszik — igen, itt is — hasonlóan a Komlóhoz —, sok játékos jutott szóhoz a különböző posztokon. Különösen a csatársor összetétele változott gyakran. Ez ki is hatott a teljesítményükre. A Szombathelyi Haladás már a félévben „megbukott”, és a második félidő javítás már nem tudott segíteni rajta.

Újabb világbajnoki próbaverseny öttusában

A budapesti nemzetközi öttusa-verseny után a magyar öttusaválogatott újra nagy feladattal áll. Az Odera menti Frankfurtban a Szovjetunió, Lengyelország, Románia és az NDK csapata lesz a legjobb magyar öttusázók ellenfele.

Ugy tervezték, hogy Balczó, Török dr., Nagy és Móra alkotja a csapatot. Török Ferenc azonban a lovasszedésen súlyosan bukott és agyrázkódással, valamint kisebb zúzódásokkal kórházba szállították. Ez legalább kéthetes kiesést jelent Török számára. Helyette a csepeli Földi kerül az együttesbe.

A versenynek a világbajnoki előkészsületek szempontjából van nagy jelentősége. A berni VB-n szereplő magyar válogatottat ugyanis a budapesti, frankfurti és

a július végi bukaresti versenyek alapján jelölik ki. (Bukarestben a magyar B-csapat indul.) A magyar világbajnoki csapat még egy versenyen indul a VB előtt: Svédországban a teljes világbajnoki élményösszegyűjtők, ott lesznek a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Svédország, Finnország, Japán és Magyarország öttusázói.

Itthon is folyik egy öttusa-verseny. Győrött nemzetközi viadalt kezdtek meg, amelyen a szovjet katonai válogatott keretében az 1955. évi világbajnok Szalnyikov is részt vesz. Szalnyikov az első számban, a lovaglásban elvezette a pályát és emiatt nem szerzett pontot. Pintér (U. Dózsa) lett az első, majd a csepeliek két fiatalja, Benedek és Sárfalvi következett.

TELEFONJELENTÉS:

Második amerikai mérkőzésén is győzött az Újpesti Dózsa

Újpesti Dózsa-Belenenses 1:0 (0:0)

Ideális, kellemes időben, jó világítás mellett futott ki az Újpesti Dózsa második mérkőzésére, melyet azúttal már New Yorkban vívtunk, mégpedig igen jó képességű ellenfél, a portugál bajnokság negyedik helyezettje ellen. 18 ezer néző előtt a következő összeállításban kezdtük a játékot: Lung — Kaposzta, Rajna dr., Várhidi — Solymosi, Szini — Lutz (Zámbó), Göröcs, Pataki, Bene, Lenkei.

Az első helyzet a portugálok előtt kínálkozott, ezt azonban elszalasztották. A mieink a 15. percben dolgoztak ki ügyes támadást, ennek nyomán Lutz óriási lövést a portugál kapus Göröcs elé ütötte, a csatár azonban hibázott. Ebben a játékrészben a portugálok rohamoztak többet, az újpesti védők azonban önfeláldozóan mentettek.

A második negyvenöt perces is a Belenenses támadásai vezették be.

A 49. percben Perez kapott kitűnő labdát és óriási lövéssel fejezte be a portugál akciót, Lung azonban bravúrosan nyomta ki a léc alól a gólból tartó labdát.

Ezután néhány formás újpesti támadás gördült, s ezek több esetben okoztak gondot a Belenenses kapuja előtt. A

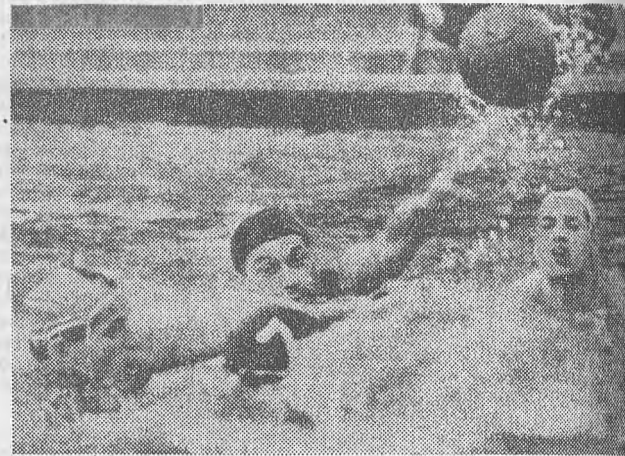
61. percben Göröcs Benét ugratta ki, a balösszekötő elől a hátvéd Oswald kétségbeesésében a saját kapujába lötte a labdát, ám a gólt a játékevezető érthetetlenül nem ítélte meg.

Két perc múlva azonban ismét a portugál kapuban táncolt a labda. Solymosi 25 méterre a Belenenses kapujától a lábak között Göröcshöz továbbított, aki nagy nyugalommal a bal sarokba helyezte, 1:0.

A gól után nagy erővel lendültek előre a portugálok, s heves küzdelmet vívtak a kiegyenlítésért. Hasonlóan az első félidő néhány mozza-

Hajrá a vizilabda-bajnokságban

Három pont hiányzik még az FTC bajnokságához

Izgalomban bővelkedett az 1963. évi vizilabda-bajnokság. Miért ne lehetne akkor e bajnokság három utolsó fordulója a legérdekesebb? Az eddigi 15 fordulóban csupán egyetlen kérdés dőlt el véglegesen: az OB I. kiesője a Vasas Izzó csapata.

Tulajdonképpen, ha a papírformát tekintenénk, az FTC elmúlt évi bajnokságygyűjtése ismét megnyeri a bajnokságot. A labda azonban gömbölyű, és a bajnokaspiráns orra alá a hátralevő három ellenfél, az Újpesti Dózsa, a Bp. Spartacus és a Vasas, esetleg sok borsot is törhet. A bajnoki táblázat jelenlegi állása szerint ugyanis, ha a 2. helyezett Szolnoki Dózsa győz Egerben, majd otthonában kétvállra fekteti a BVSC-t, végül a sorsába már-már belenyugvó Vasas Izzó is megveri, 27 pontot gyűjthet össze, amivel még bajnok is lehet! Ki tudja, hogyan alakul e három napon a két csapat gólaránya, s éppen az FTC-nek a három napon biztonságos három pont szükséges ahhoz, hogy megnyerje a bajnoki címet.

A papírforma még az Újpesti Dózsanak is esélyt ad bajnoki babérokra. Persze az újpestiek esetleges bajnokságához arra lenne szükség hogy három hátralevő mérkőzésüket — FTC, Csepel Autó, Bp. Honvéd — megnyerjék, s hogy az FTC egyetlen pontot se szerezzen, továbbá, hogy a Szolnok Dózsa legalább két pontot veszítsen. Erre azonban édeskeves reményük lehet az újpestieknek.

közönség nagy tapsa közepette vonult le a pályáról. A kitűnően védő Lungot a nézők a vállukon vitték az előtöbbe.

A csapatból Lung, Szini, Rajna dr., Göröcs, Solymosi és Lenkei játszott jól. Göröcs kisebb bokasérülést szenvedett, de minden valószínűség szerint továbbra is vállalhatja a játékot. Úgyszintén a felépült Kuharszky is számítunk. A Wiener SC ellen vívjuk a legközelebbi mérkőzésünket New Yorkban.

További eredmények: Wiener SC (osztrák)—Hälsingborg (svéd) 3:0 (2:0), Zágrábi Dinamó (jugoszláv)—Valladolid (spanyol) 3:2 (4:1).

A TORNA ÁLLÁSA A MÁSODIK FORDULÓ UTÁN

1. Wiener SC	2 2 — 4:0
2. Újpesti Dózsa	2 2 — 2:0
3. Zágrábi Dinamó	2 1 1 — 4:1
4. Hälsingborg	2 — 1 1 4:1
5-6. Belenenses	2 — 1 1 0:1
5-6. Górnik Zabrze	2 — 1 1 0:1
7. Valladolid	2 — — 2 2:6

ZSIVÓTZKY — CONNOLLYRÓL és a japán kalapácsvetőkről

A múlt héten Helsinkiben találkozott egymással harmadszor a kalapácsvetés amerikai világ- és magyar Európa-csúcstartója, s győzelmével Zsivótzky átvette a „vezetést”. Egyáltalán nem titkolja azonban, hogy erősen szurkolt a találkozó előtt.

— Ideges voltam, de — Connolly még idegesebb —

mondja. Én azért így is 66-tal kezdtem, ő viszont csak 61-gyel. Kisebb sérülését már kiheverte, egyelőre azonban nem mozgott jól, láthatólag nem ment neki. Nagyon elkecsereedett, felesége, a volt olimpiai bajnoknő alig tudta megvigasztalni. Változatlanul Connollyt tartom azonban a legerősebb ellenfélnek. Én Helsinkiben a végére jöttem bele, utolsóra dobtam a legnagyobbat, kár, hogy nem volt már több dobás. Egy kicsit későn is melegegíttem, mert attól féltem, hogy akárcsak a súlylökést, a kalapácsvetést sem kezdi el pontosan. Oslóban szerettem volna azután Connollyt elhódítani; a világ idej legjobb eredményét, de már elég fáradt voltam. Ilyen korán a nyár elején még nem jártam Skandináviában és a világos éjszakák nagyon zavarták a pihenést.

Az északi partján Zsivótzky, más régi ismerősökkel is találkozott, a négyszer forgó japán dobókkal, akikkel tavaly ősszel sokszor edzett együtt. — A japánok tavaly óta nagyot javultak. Különösen a 25 éves Szukavara, sokkal bizto-

sabb lett, s 65-re most már szinte mindig jó. Oslóban az utolsó előtti, nagy dobásnál egy kicsit rám is ijesztett. Alakban Csermákra hasonlít, csak még erősebb és szelesebb, Tokióban is számolni kell majd vele. Társa, Okamoto még nem olyan jó, mint tavaly volt. Oslóban elkerültem a kalapácsvetést, s helyette odaadtam a japán gyártmányú hivatalos olimpiai kalapácsvetést. A feje jó, egészen olyan mint a Berg-kalapácsvetés. de fogantatja a szűk, pedig erre már tavaly is figyelmeztettem őket.

Az északi szerepléssel igen, de az eredményekkel nem elégedett Zsivótzky, 68-as edzői formája alapján többet vár magától.

Heti HÍRADÓ

(SAJTOSZEMLE)
Szerkesztő:
a szerkesztő bizottság
Kiadja:
a Belügyminisztérium Bv.
Országos Parancsnoksága
Budapest, V., Áncpárt utca 8.
14-16
Szikra Lapnyomda

Kijutnak-e KERÉKPÁROSAINK A VB-RE?

Az idén augusztus 1-10. között rendezik meg Belgiumban az országúti és pálya-kerékpáros világbajnokságot. Az eddigi viadalok — ha kis létszámú csapattal is —, de rajthoz álltak a magyar válogatottak is. Az idén úgy határozott az MKSZ elnöksége, hogy csak akkor küldi ki a legjobbakat, ha elérik a számukra előírt szintidőket. A pályaversenyzőknek a 4000 m-es üldözőcsapatban 4:35 percet, s repülőversenyben pedig 11,6 mp-et kell elérniük. A kiküldetésre Sleisz Lang, Lendvai, Benkő és Bicskei pályázik. Országúton a 100 km-t 2:13,20 óra alatt kell megtenniük a csapattagoknak, ami 45 km/órás átlagot jelent.

